

KODĖL APSIMOKA ŽENGTI NEUTRALUMO KLIMATUI LINK KELIU?

ILGALAIKĖ LIETUVOS KOVOS SU KLIMATO KAITA IR
ENERGETIKOS POLITIKOS VIZIJA

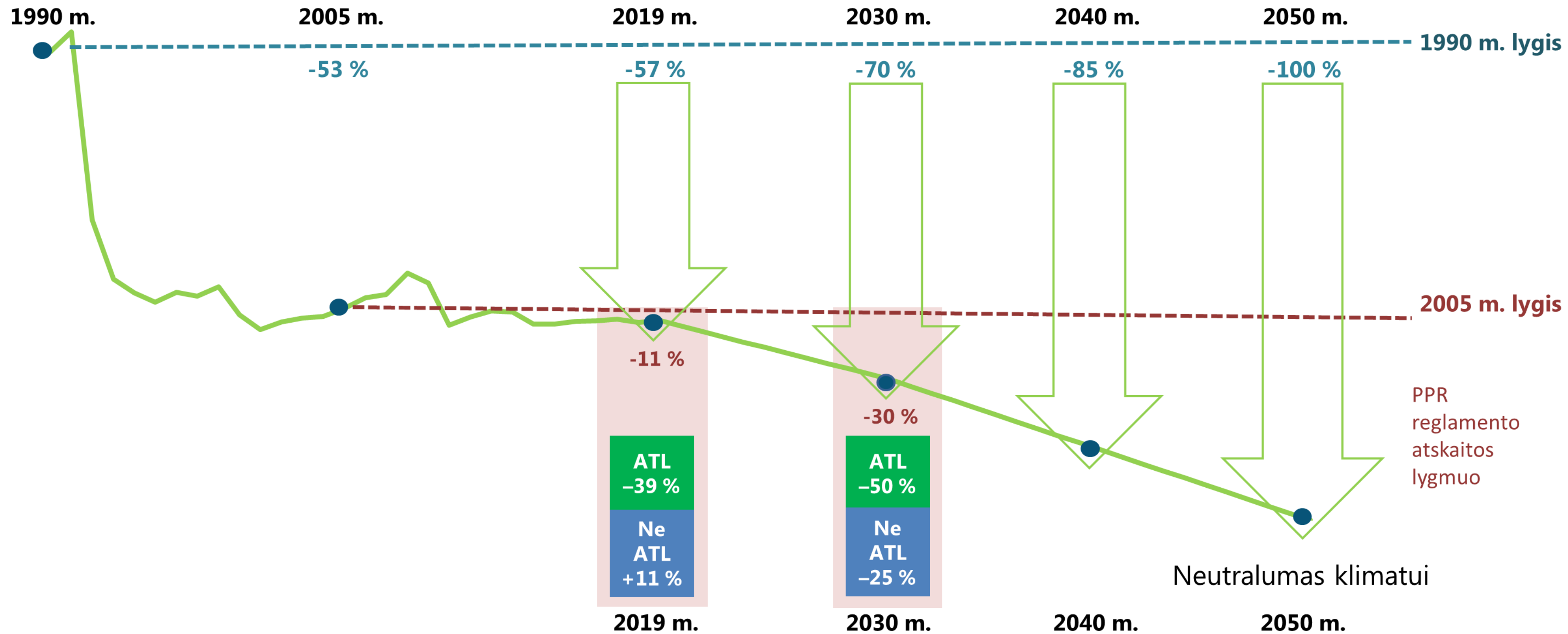
APLINKOS MINISTRAS SIMONAS GENTVILAS

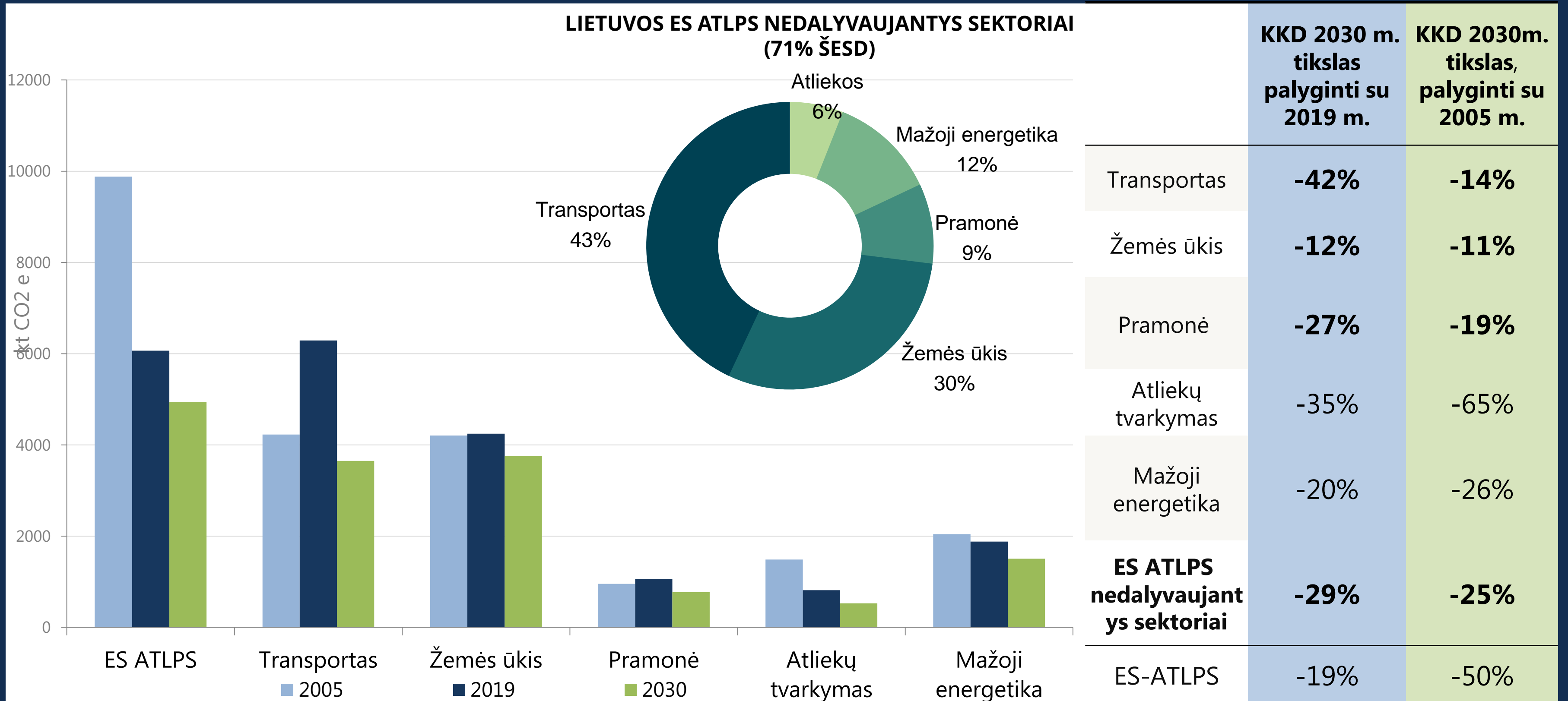
**2030 m. 30 proc.
sumažintas
išmetamųjų
šiltnamio efektą
sukeliančių dujų
kiekis.**

Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės ŠESD mažinimo tikslai

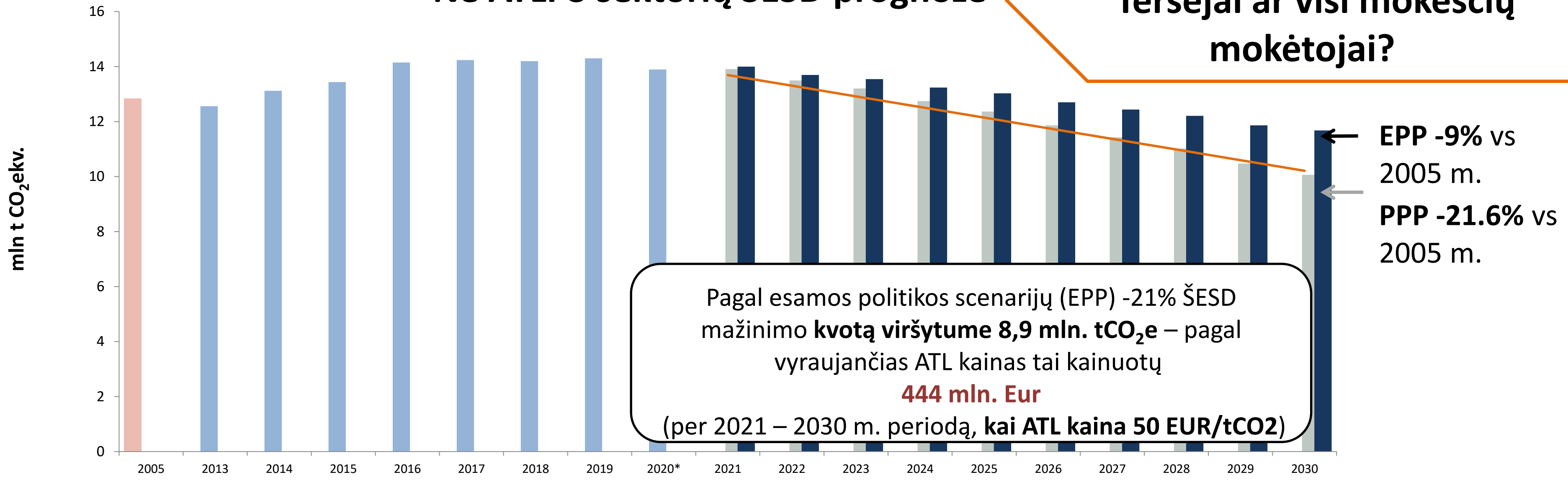
DARBOTVARKĖS TIKSLAI **PAGAL SEKTORIUS**

NEĮGYVENDINTŲ LIETUVOS ĮPAREIGOJIMŲ **KAINA**

Ne ATLPS sektorių ŠESD prognozė

Kas susimokės **444 mln. Eur?**
Teršėjai ar visi mokesčių mokėtojai?

*preliminarūs AM skaičiavimai.

KLIMATUI NEUTRALI EKONOMIKA - DARBO VIETŲ KŪRIMO DARBOTVARKĖ

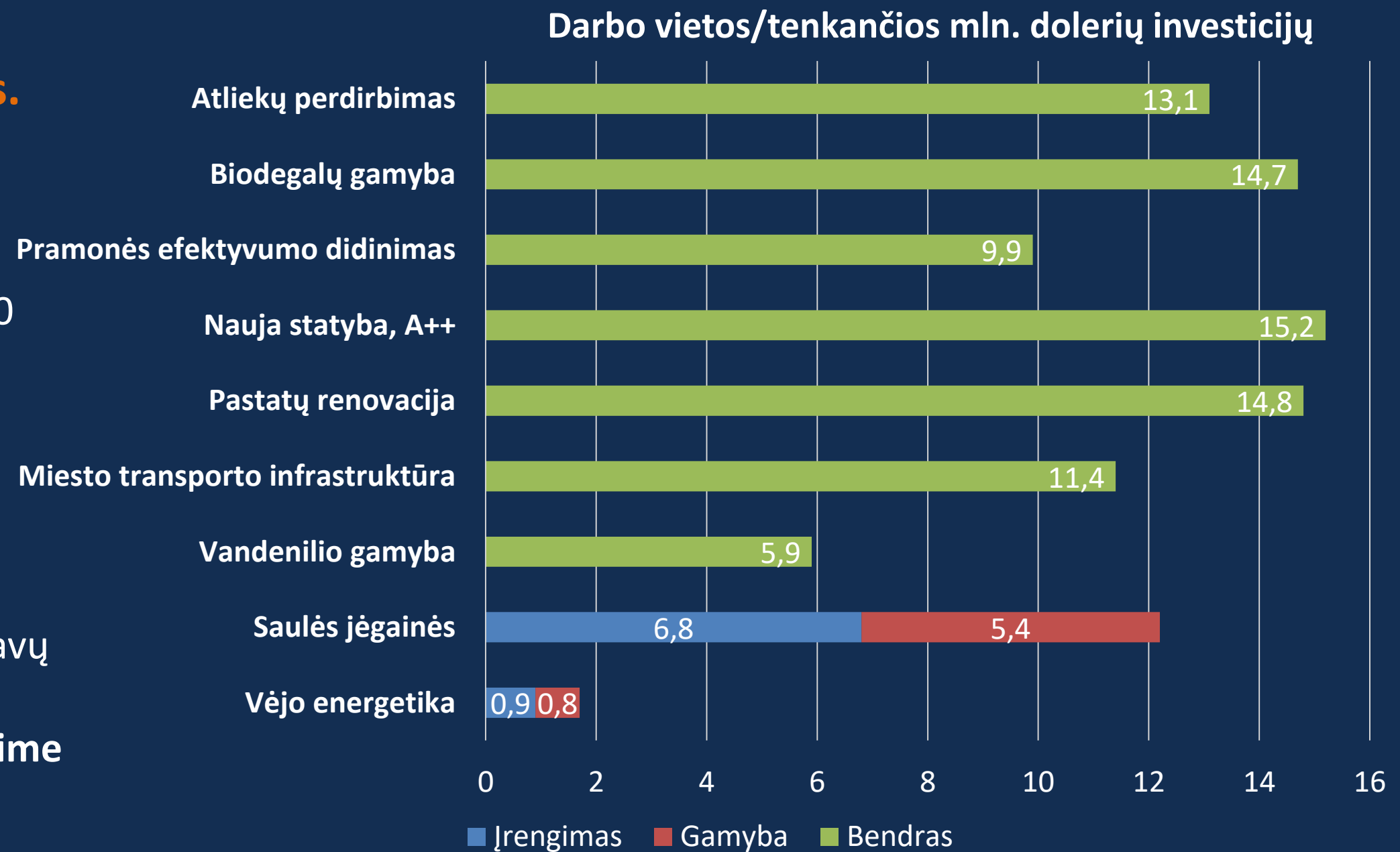
Klimato ir energetikos tikslų įgyvendinimas sukurs **virš 21 tūkst. darbo vietų**, o Lietuvos BVP bus **1,72 proc. didesnis**.

Lietuvos Baltijos jūros teritorijoje įrengtas 700 MW vėjo elektrinių parkas tiesiogiai sukurs apie **1340 darbo vietų**.

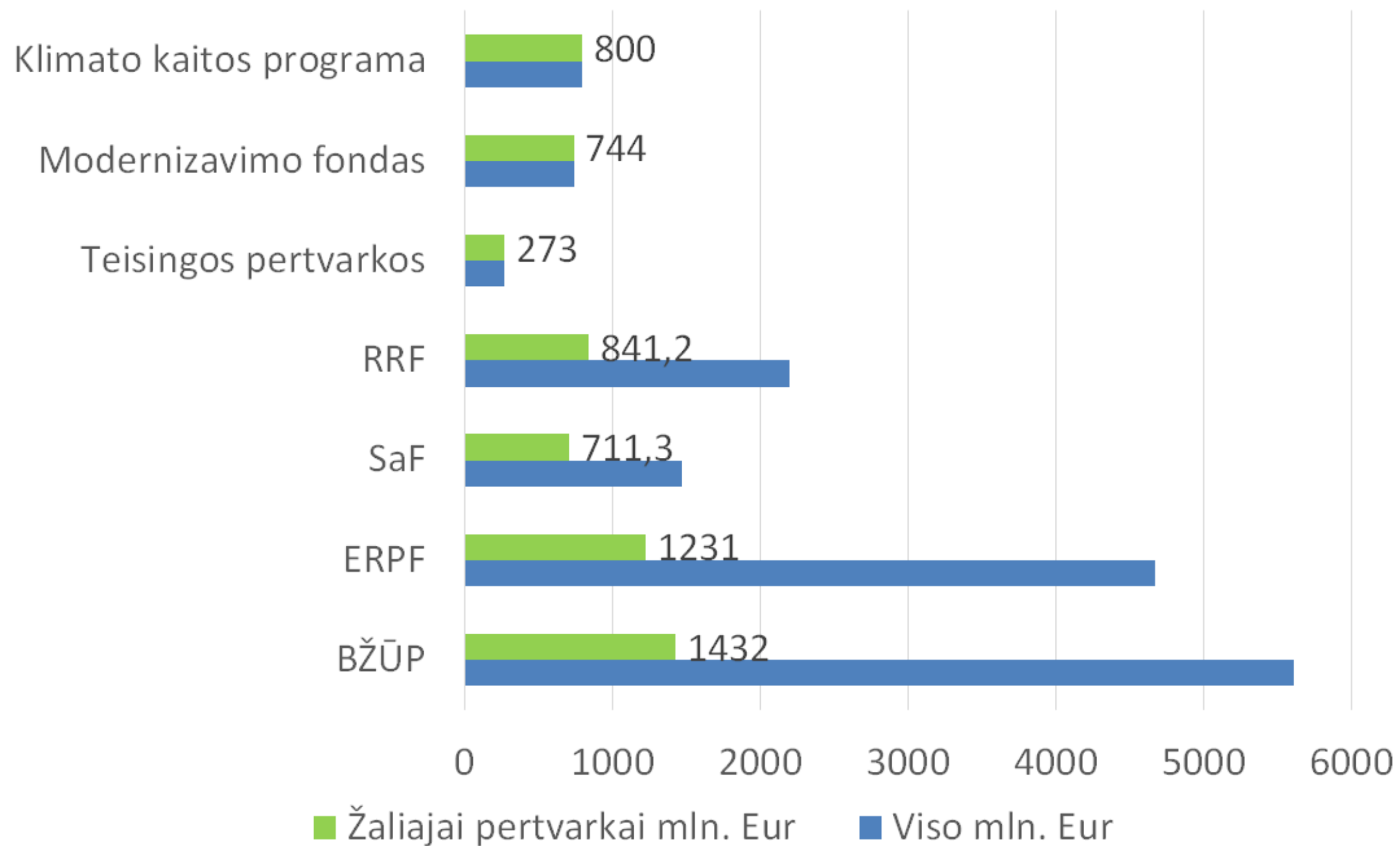

Skatindami atliekų perdirbimą ir antrinių žaliavų panaudojimą, transformuodami gamybos ir paslaugų verslo modelius, iki 2024 m. sukursime **10 tūkst. naujų darbo vietų**.

Šaltinis Tarptautinė energetikos agentūra

Virš 6 mlrd. Eur. skirta žaliajai Lietuvos ekonomikos
pertvarkai 2021-2030 m.

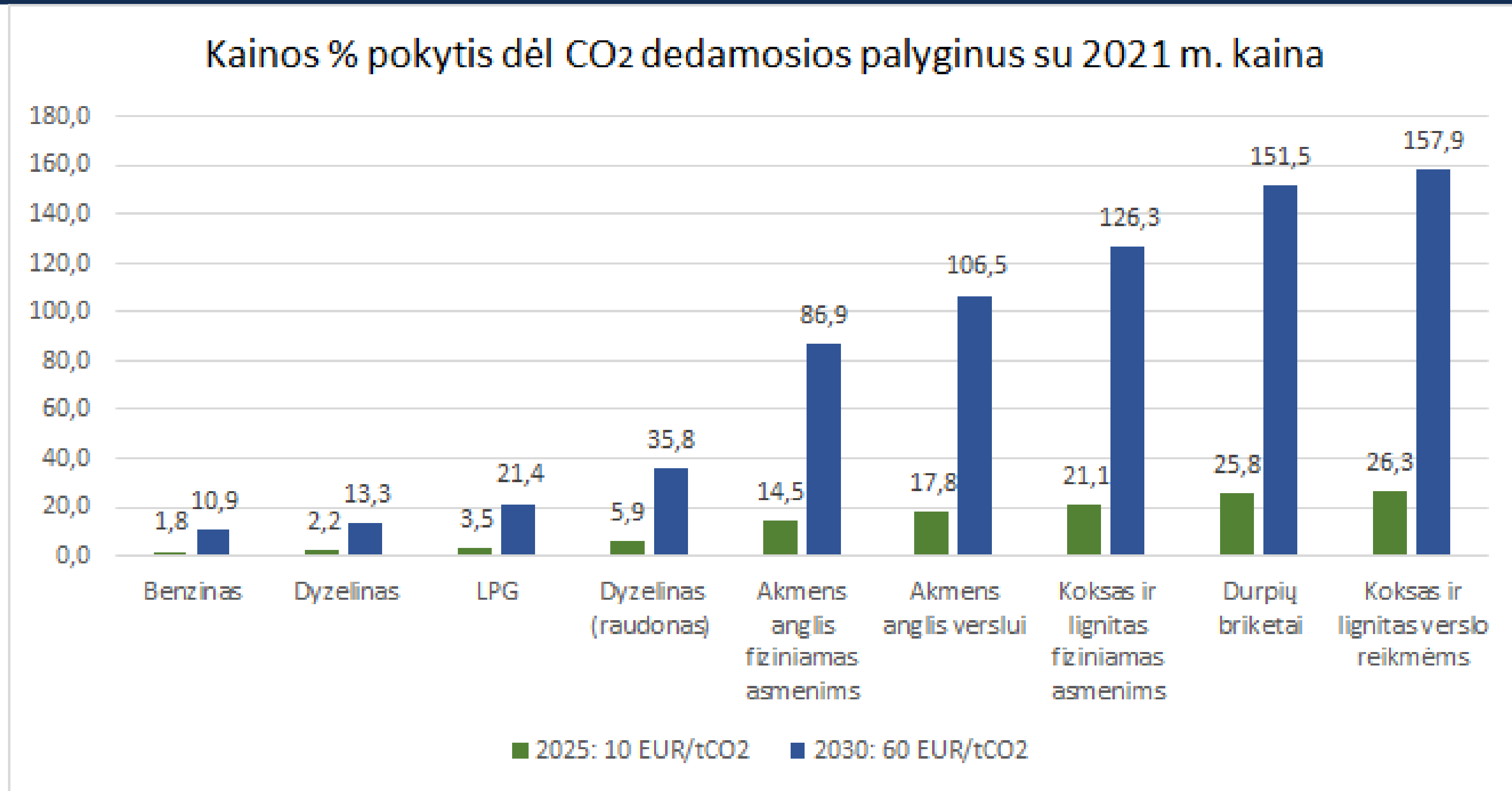
Virš 6 mlrd. Eur
paramos
žaliosioms
investicijoms
2021-2030 m.

ŽALIESIEMS POKYČIAMS PASPARTINTI TEISINGAI ĮKAINOSIME IŠKASTINĮ KURĄ

Mokesčio tipas	Pokyčio apimtis	
	Bazinis tarifas	Kita*
Akmens anglis verslui ir fiziniams	TAIP	CO ₂ dedamoji
Koksas verslui ir fiziniams	TAIP	CO ₂ dedamoji
Lignitas verslui ir fiziniams	TAIP	CO ₂ dedamoji
Durpių briketai	TAIP	CO ₂ dedamoji
Dyzelinas (raudonas)	TAIP	CO ₂ dedamoji
Naftos dujos buitiniams vartotojams	TAIP	CO ₂ dedamoji
Gamtinės dujos verslo reikmėms	TAIP	NE
Gamtinės dujos - buitiniams maisto gamybai, EUR/MWh	TAIP	NE
Gamtinės dujos paramos gavėjams	TAIP	NE
Dyzelinas	TAIP	CO ₂ dedamoji
Benzinas	NE	CO ₂ dedamoji
LPG (suskystintos naftos dujos)	NE	CO ₂ dedamoji

DIDŽIAUSIAS POKYTIS – TARŠIAUSIUOSE KURUOSE

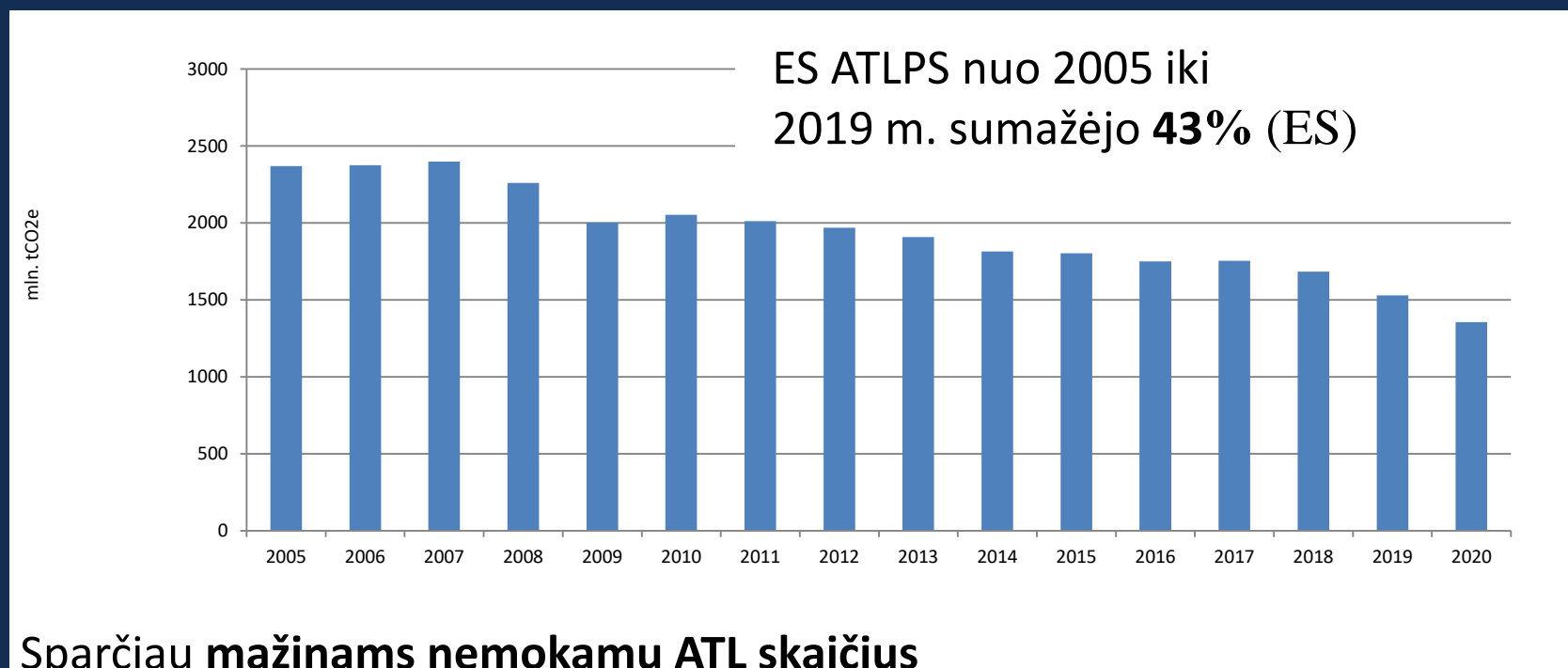

Pastabos: prielaida, kad kuro kainos ir akcizai yra fiksuoti 2021 m. lygyje.

APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ PREKYBOS SISTEMOS PERŽIŪRA

Padidintas ŠESD mažinimo tikslas nuo -43% iki -61%, lyginant su 2005 m.

ATL griežtinimas

- Padidintas kasmetinis linijinis mažėjimo koeficientas: 2.2% → 4.2
- Bendro ATL kiekio, skiriamo veiklos vykdytojams, sumažinimas 2024 m.
- Palaipsniui mažinamas nemokamų ATL kiekis aviacijai, nuo 2027 m. visi aviacijai skirti ATL bus aukcionuojami

ATL išplėtimas

- Nuo 2023 m. į ATLPS įtraukiamas vandens/jūrų transportas
- Išplečiama aviacijos apimtis - pradedama taikyti CORSIA skrydžiams už Europos ribų (užtikrinant vienodas konkurencines sąlygas skrendant tais pačiais maršrutais)
- Kuriamas paralelinė ATLPS

PARALELINĖ ATL PREKYBOS SISTEMA

Pasiūlymų esmė

Tikėtinas poveikis

Nuo 2026 m. kuro ir degalų tiekėjai pastatams ir kelių transportui, įtraukiami į paralelinę ATLPS, ir privalės įsigyti ATL

Siekama 43% sumažinti ŠESD iki 2030 m. (lyginant su 2005)

Bendras ATL kiekis apskaičiuojamas pagal 2024 m. išmestą ŠESD kiekį ir kasmet mažinamas linijiniu 5,15% koeficientu

Paveiks transporto degalų kainą vienodai visoje ES

Paveiks individualiam šildymui naudojamą iškastinio kuro kainą

Neturėtų paveikti CŠT kainų, nes jie jau dalyvauja ATLPS

PASIENIO ANGLIES DIOKSIDO MOKESČIO MECHANIZMAS (CBAM)

Teigiami elementai

- Pasienio CO₂ mokestis apima sektorius su didele anglies dioksido nutekėjimo rizika:
 - plienas/geležis, cementas, trašos, aliuminis, elektra
- Laipsniškas pereinamasis laikotarpis mažinant nemokamų taršos leidimų kiekį:
 - Nuo 2026 m. nemokamų taršos leidimų mažinimas po 10 proc. metus

Diskusiniai elementai

- Nenumatytas kitų veiklų įtraukimas (stiklo, keramikos, popieriaus gamyba ir kt.)
- Elektros taršos atsekamumas

SVARBU LIETUVAI

AMBICIJA IR IŠTEKLIAI

- Didesni ES įpareigojimai atitinka Nacionalinę klimato kaitos valdymo darbotvarkę
- Papildomi 1,5 mlrd. būtini klimato tikslų siekimui, bet nepakankami
- Sąžiningi kriterijai įpareigojimų tarp šalių paskirstymui

KONKURENCINGUMAS

- CBAM apsauga pasienio šalių pramonei
- Vienodi ES rinkos signalai iškastinio kuro atsisakymui
- Galimybės mažų emisijų inovacijoms LT ir ES

SOCIALINIS ASPEKTAS

- Socialinis klimato fondas patiriantiems energijos ar judumo nepriteklių
- ATLPS plėtra turi nedidinti energetinio skurdo

**2024 m. visi
visuomeniniai
pastatai bus statomi
bent iš 50 proc.
organinių ir
medienos statybos
medžiagų.**

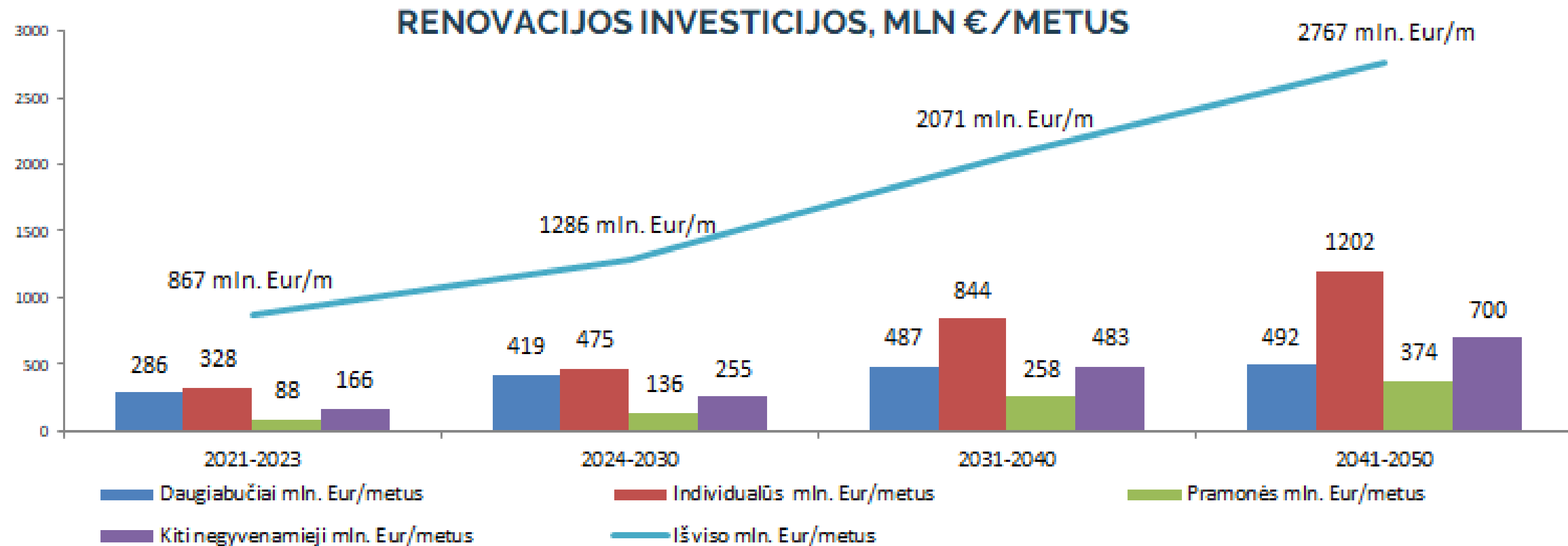
Medinis Lietuvos pavilijonas Dubajuje

INVESTICIJOS Į RENOVACIJĄ IKI 2050 M.

~60
MLRD. €
INVESTICIJŲ

~20
MLRD. €
SUBSIDIJŲ

436 008
RENOVUOTI
PASTATAI

Iki 2027 m. visas didmiesčių viešasis transportas, taksi ir pavėžėjimo paslaugų teikėjai naudos **tik atsinaujinančių išteklių energiją.**

Dancer bus LinkedIn nuotrauka

Kaip finansuosime darnaus judumo revoliuciją?

Automobilių taršos mokestis - **oro taršai mažinti**

MOKESČIO SURINKIMO PROGNOZĖ

registracijos

40 mln. EUR/m.

naudojimo

150 mln. EUR/m.

Per 2023-2030 m.

surinkta

1,5 mlrd. EUR

2023-2030 m.

600 MLN. EUR

Viešojo transporto atnaujinimas nulinės taršos autobusais savivaldybėse

300 MLN. EUR

Dviračių takų tiesimas ir atnaujinimas (600 km)

100 MLN. EUR

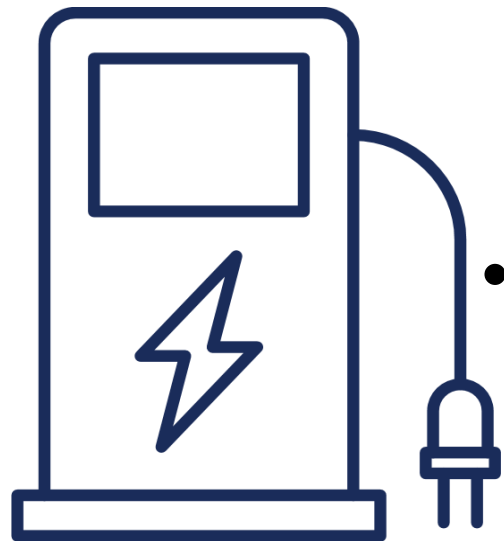
Kitos priemonės: oro taršos mažinimo, darnaus judumo

DARNAUS JUDUMO FONDO KRYPTYS

- Vidaus degimo varikliais varomų TP ribojimo miestuose įvedimas ir perdarymas į alternatyviaisiais degalais varomas TP;
- **Alternatyviaisiais degalais** varomų TP naudojimo skatinimas;

- Savivaldybių darnaus judumo miestuose planų **priemonių įgyvendinimas;**
 - Darnaus judumo plėtra;

- Alternatyviųjų degalų ir transporto **infrastruktūros kūrimas ir plėtra;**

- Visuomenės informavimas ir **švietimas;**
 - Aplinkos **oro taršos mažinimas;**

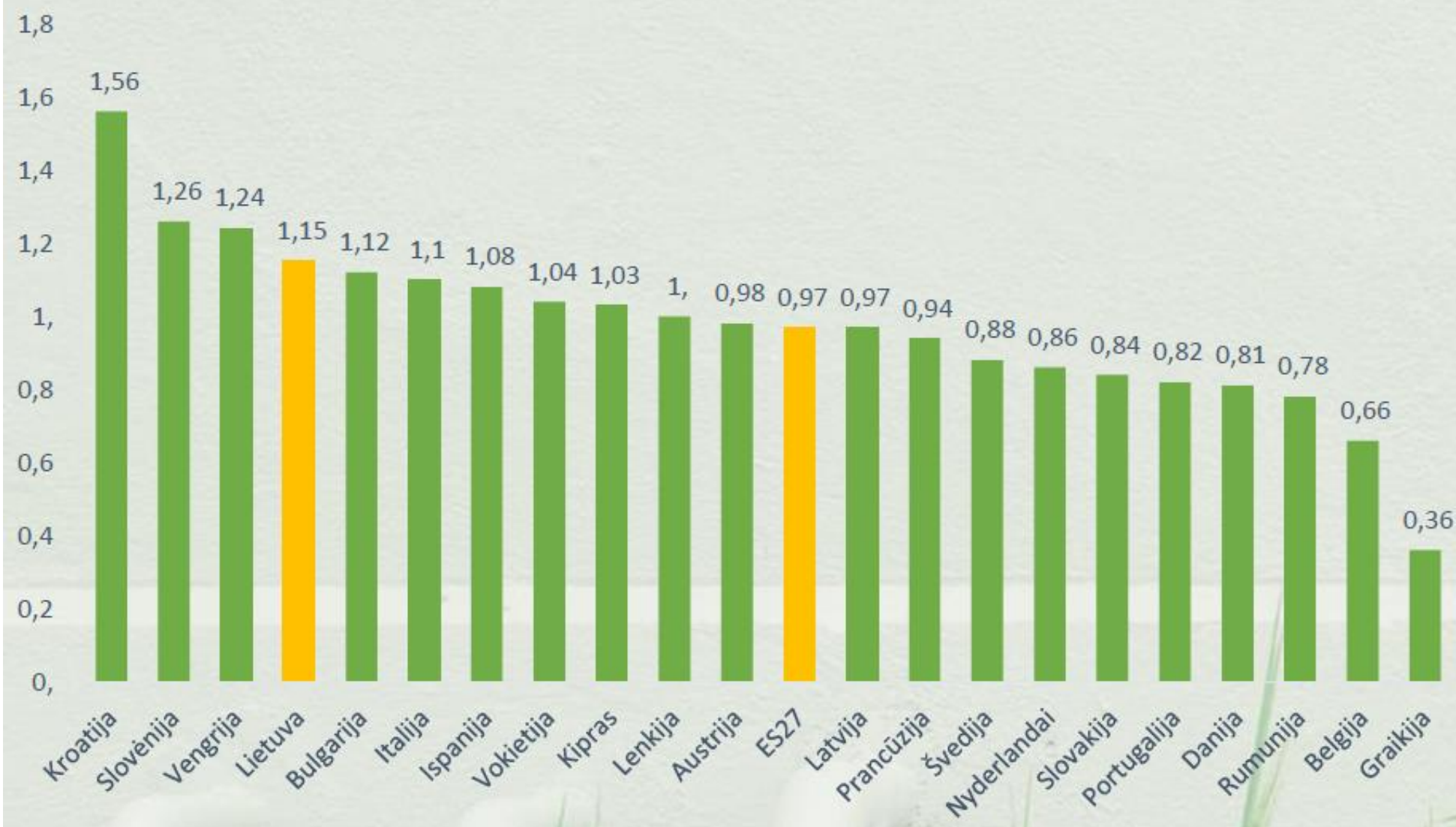
2024 m. Lietuvos žiediškumo indeksas sieks Europos Sąjungos vidurkį.

2030 m. sąvartynuose bus šalinama ne daugiau kaip **5 proc.** atliekų.

UAB „NEO GROUP“ SUKURTAS SPRENDIMAS LEIS GAMYBOS PROCESSE NAUDOTI IKI 30% ŽALIAVŲ IŠ PERDIRBTŲ PAKUOČIŲ.

Žiedinės ekonomikos tiesioginis indėlis į BVP

Lietuvos pramoninkų konfederacijos informacija

Neišnaudotas žiedinės ekonomikos potencialas

Lietuvos privatus sektorius per metus į žiedinės ekonomikos sektorius skiria 0,15 proc. nuo BVP

DIVEST

Iškastinis kuras sudaro apie 83 proc. pasaulio energijos. Šis skaičius iki 2050 m. turi sumažėti iki nulio.

2030 m. pirmasis **neutralaus** poveikio **klimatui** ir **beatliekis** **Lietuvos miestas**

